

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Auteur

TER BESLISSING

Datum

7 maart 2024

Kenmerk

WJZ / 45978979

nota

Beslisnota Uitvoeringswetsvoorstel DSA in MR
t.b.v. aanbieding aan de Tweede Kamer

Kopie aan

Parafenroute

[Redacted signature area]

Bijlagen

1. Advies Raad van State
2. Nader rapport
3. Wetsvoorstel
4. Memorie van Toelichting
5. Kamerbrief

Aanleiding

Op 7 februari jl. is het advies van de Raad van State (hierna: RvS) op het ontwerpvoorstel ter uitvoering van de digitaledienstenverordening (hierna: DSA) ontvangen. Het advies is verwerkt. Het ontwerpvoorstel is nu gereed voor behandeling in de ministerraad, waarna het aan de Koning wordt aangeboden met het oog op indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U kunt, indien u akkoord bent, het aanbiedingsformulier voor de ministerraad ondertekenen.
- U kunt verder de volgende documenten ondertekenen, zodat de stukken na behandeling in de ministerraad direct aan de Koning kunnen worden voorgelegd met het oog op indiening bij de Tweede Kamer:
 - de memorie van toelichting;
 - het nader rapport;
 - bijgevoegde kamerbrief, waarin u de Kamer verzoekt het wetsvoorstel met voortvarendheid te behandelen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel voorziet in de aanwijzing van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) als bevoegde autoriteit voor de uitvoering van de verordening en het toezicht op de naleving van het grootste deel van de DSA en tevens in de aanwijzing van de ACM als digitaledienstencoördinator. Het wetsvoorstel voorziet verder in de aanwijzing van de Autoriteit persoonsgegevens (AP) voor het toezicht op de naleving van twee bepalingen van de DSA die betrekking hebben op profilering en het gebruik van persoonsgegevens. Het wetsvoorstel

bevat regels over de bevoegdheden voor het toezicht op en de handhaving van de DSA door deze toezichthouders. Verder bevat het wetsvoorstel bepalingen over de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de AP en de ACM en over de samenwerking met de Europese Commissie. Tot slot voorziet het wetsvoorstel in de noodzakelijke wijzigingen van andere wetgeving, waaronder het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Strafvordering en de Algemene wet bestuursrecht.

- Op 7 februari jl. heeft de RvS advies uitgebracht, met dictum B. Dit betekent dat de RvS een wijziging of aanvulling van het voorstel of de toelichting wenselijk vindt, voordat het voorstel wordt ingediend bij de Tweede Kamer.
- De RvS heeft een vijftal opmerkingen bij het voorstel. Die zijn verwerkt, hetgeen heeft geleid tot aanpassingen in zowel het wetsvoorstel als de Memorie van Toelichting (MvT). Een overzicht van de aanbevelingen en de gemaakte aanpassingen treft u in de tabel onder "toelichting" aan.
- Het wetsvoorstel moet nu eerst worden voorgelegd aan de ministerraad, voordat het kan worden ingediend bij de Kamer. Normaliter hoeft dat niet bij adviezen met dictum B, maar dat is nu anders vanwege de demissionaire status van het kabinet. Het voorstel kan direct worden geagendeerd in de MR (geen behandeling in een onderraad), omdat het voorstel al eerder is behandeld in de MR voordat het aanhangig werd gemaakt bij de RvS.
- Aangezien de DSA met ingang van 17 februari 2024 van toepassing is, dient het wetsvoorstel zo spoedig mogelijk in werking te treden. Gelet op de aangenomen motie van het lid Sjoerdsma (31777, nr. 52) en het grote belang van daadkrachtig toezicht op de DSA, verzoekt u de Kamer in bijgaande kamerbrief om prioriteit te geven aan de behandeling van dit wetsvoorstel. Hierbij zijn ook recente kamervragen van de leden Kathmann en Koekkoek (2024Z02723) relevant. Daarin benadrukken de Kamerleden de noodzaak om deze wetgeving en het toezicht op de DSA snel in orde te maken. Beantwoording van die vragen krijgt u op korte termijn voorgelegd. Een verzoek om prioriteit te geven aan de behandeling is niet ongebruikelijk. Het is bijvoorbeeld eerder gedaan in het kader van de Uitvoeringswet AVG.

Toelichting

- De DSA harmoniseert de regels die van toepassing zijn op tussenhandeldiensten, zoals online platforms, sociale media, marktplaatsen, hostingbedrijven en internetaanbieders. De DSA bevat enerzijds een kader voor de aansprakelijkheid van aanbieders van tussenhandeldiensten voor door hun gebruikers verstrekte informatie en anderzijds een aantal zorgvuldigheidsverplichtingen waar deze aanbieders aan moeten voldoen bij het verlenen van hun diensten.
- Sinds 17 februari 2024 is de DSA van toepassing op alle tussenhandeldiensten. Op die datum moesten de lidstaten hebben voorzien in de aanwijzing van een zogenaamde digitaaliedienstencoördinator en de benodigde nationale uitvoeringswetgeving.
- Die termijn is niet gehaald. Om de gevolgen daarvan te beperken heeft u op 11 februari jl. een ministerieel (aanwijzings)besluit genomen vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Uitvoeringswet digitaaliedinstenverordening.¹ De

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-3993.html>.

kamer is daarover geïnformeerd bij kamerbrief van 13 februari 2024 (31777, nr. 55). Het aanwijzingsbesluit wijst de ACM aan als digitaledienstencoördinator en stelt de ACM in staat om een aantal handelingen ter uitvoering van de DSA alvast uit te voeren. Het betreft uitsluitend taken die niet de uitoefening van openbaar gezag behelzen. Dit betekent dat de ACM op grond van dit besluit nog geen toezichtsbevoegdheden kan inzetten of handhavend op kan treden.

Kenmerk
WJZ / 45978979

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de aanbevelingen van de RvS en de manier waarop daar opvolging aan is gegeven:

Aanbeveling RvS	Opvolging	Relevant(e) artikelen /paragrafen in de MvT
<p>1. Ga in de toelichting in het licht van de reikwijdte van de DSA nader in op de begrippen 'illegale inhoud' en 'desinformatie of andere inhoud' en op welke wijze dit doorwerkt in de bevoegdheid van de nationale toezichthouder, de nationale rechter en de overige bij de uitvoering van de DSA betrokken bestuursorganen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de toelichting is het begrip "desinformatie" nader uitgewerkt aan de hand van de in praktijk gangbare definities. • Nader toegelicht is hoe het begrip "desinformatie" zich verhoudt tot het begrip "illegale inhoud", en wat dat betekent voor de behandeling van "desinformatie" onder de DSA en de handhavinginstrumenten. • Nader toegelicht is welke onderdelen van de DSA betrekking hebben op "illegale inhoud", welke op "desinformatie" en welke op "andere inhoud". 	<ul style="list-style-type: none"> • § 2.4.2 MvT • § 2.4.2 MvT
<p>2. Zet in de toelichting uiteen dat de ACM zich, bij de uitoefening van haar taak op grond van de DSA, in sommige gevallen een op zijn minst marginaal oordeel zal moeten vormen of bepaalde inhoud mogelijk illegaal is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De toelichting is aangevuld met een nieuwe paragraaf over de beoordeling van illegale inhoud. Daarin wordt nader uiteengezet welke rol het begrip "illegale inhoud" in de visie van het kabinet speelt bij de uitoefening van de toezichts- en handhavingstaak van de ACM op grond van de DSA, welke ruimte voor afwegingen de ACM daarbij heeft en welke taak en bevoegdheid de ACM met betrekking tot illegale inhoud niet kan ontleen aan de DSA. • Ook zijn de paragrafen over het begrip "illegale inhoud", over de zorgvuldigheidsverplichting tot het schorsen van gebruikers en de reactie op het onderdeel "illegale inhoud" van de UHT van de ACM aangevuld en aangepast. 	<ul style="list-style-type: none"> • § 5.3.1.2 MvT • § 2.4.1 MvT • § 4.3.4.2 MvT • § 9.1.1 MvT

<p>3. Beperk de bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom niet tot overtredingen die schade aan de collectieve belangen toebrengen. De Afdeling adviseert in verband hiermee in het voorgestelde artikelen 2.3, tweede lid, en 2.4, tweede lid, de zinsnede “de collectieve belangen van” te schrappen en de toelichting op dit punt aan te passen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De artikelen 2.3, tweede lid, en 2.4, tweede lid, zijn geschrapt uit het wetsvoorstel, omdat de RvS terecht opmerkt dat deze beperking van de sanctiebevoegdheden van de ACM niet één-op-één te herleiden is tot de tekst van de DSA. • De toelichting is aangevuld met een nieuwe paragraaf, waarin wordt ingegaan op de reikwijdte van het toezicht op individuele inhoudsmoderatiebesluiten. Daarin wordt toegelicht dat het in de visie van het kabinet niet de bedoeling van de DSA is dat de toezichthouder zal fungeren als extra beroepsinstantie voor klachten over individuele inhoudsmoderatiebesluiten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel 2.3, tweede lid wetsvoorstel • Artikel 2.4, tweede lid wetsvoorstel • § 5.3.1.3 MvT
<p>4. Motiveer de (categorische) uitsluiting van de bevoegdheid van de minister om beleidsregels te stellen dragend en schep duidelijkheid over hoe wél publieke verantwoording wordt afgelegd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de toelichting is de afwijking van de Kaderwet zbo’s nader toegelicht. • In de toelichting is nader verduidelijkt hoe door de bevoegde autoriten publieke verantwoording wordt afgelegd. 	<ul style="list-style-type: none"> • § 5.2.2.1 MvT • § 5.2.2.2 MvT
<p>5. Ga in de toelichting in op de vraag naar publieke verantwoording door de digitaledienstenraad.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In de toelichting is toegelicht dat het voor lidstaten niet mogelijk is om aanvullende eisen te stellen aan de werkwijze van de digitaledienstenraad of om te voorzien in mechanismen voor publieke verantwoording. • Onder verwijzing naar de relevante bepalingen uit de verordening zelf en de praktijk van vergelijkbare samenwerkingsverbanden van toezichthouders, is verduidelijkt dat dit niet betekent dat de digitaledienstenraad geen publieke verantwoording af zal leggen. 	<ul style="list-style-type: none"> • § 5.4.5.1 MvT

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens in deze beslisnota zijn gelakt.